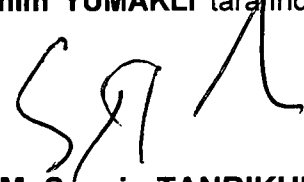

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı **Sayın İbrahim YUMAKLI** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Güneydoğu Anadolu Bölgesi, özellikle Diyarbakır, Şanlıurfa, Batman, Siirt, Şırnak ve Mardin illeri, Türkiye'nin elektrikle yapılan sulama konusunda en fazla enerji tüketen bölgesidir. Bu altı ilde, sulamanın %70'i elektrikle yapılmaktadır ve bu durum bölgedeki tarımsal üretimin önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Türkiye'de elektrikle yapılan sulamanın %50'si bu bölgeden sağlanırken, geri kalan %50'si ülkenin diğer illerinde gerçekleştirilmektedir.

Batı illerinde sulama genellikle cazibe yöntemiyle yapılırken, bu altı ilde sulama işlemi için elektrik enerjisi kullanımı oldukça yaygındır. Bu iller arasında Diyarbakır, yıllık 5 milyar kW saat enerji tüketimiyle önemli bir yer tutmaktadır. Bunun %20'si sulama işlemi için kullanılmaktadır. 2023 yılı itibarıyla devletin enerji desteğinin sona ermesi, bölgedeki çiftçilerin ekonomik sürdürülebilirliğini olumsuz etkileyebilir. Bu bağlamda, GAP sulama kanalları tamamlanana kadar bu desteğin devam edip etmeyeceği ve bölge çiftçilerine yönelik enerji politikalarının ne olacağı büyük bir önem taşımaktadır.

1. GAP sulama kanalları tamamlanana kadar, bu bölgelerde tarımda kullanılan enerjinin maliyetlerini hafifletmek amacıyla enerji desteğinin devam ettirilmesi planlanmakta mıdır?
2. Devlet, 2023 yılı itibarıyla sona eren enerji desteği yerine yeni bir destekleme modeli veya teşvik programı geliştirmeyi düşünüyor mudur? Bu konuda yapılacak bir düzenleme var mıdır?
3. Diyarbakır, Şanlıurfa, Batman, Siirt, Şırnak ve Mardin illerindeki sulama sistemlerinin %70'inin elektrikle yapılması, bölgedeki enerji tüketimi üzerinde ne gibi olumsuz etkiler yaratmaktadır? Bu enerji tüketiminin bölge ekonomisi ve tarımsal üretim üzerindeki etkileri hakkında bir değerlendirme yapılmış mıdır?
4. GAP sulama kanalları tamamlanana kadar, bu illerdeki sulama sistemlerinin daha verimli hale getirilmesi adına herhangi bir yeni teknoloji veya yöntem uygulanması planlanmakta mıdır?
5. Bölgedeki çiftçilerin elektrik kullanımında %10 KDV ödemesi ve üretim ürünlerinde %1 KDV uygulanması, çiftçilerin maliyetlerini nasıl etkilemektedir? Bu durum, bölgedeki çiftçilerin rekabet gücünü olumsuz yönde etkiliyor mu?
6. Elektrik kullanımında uygulanan yüksek KDV oranı, tarımsal üretim maliyetlerini artırmakta olup, bu konuda herhangi bir düzenleme yapılması öngörülmekte midir?
7. Güneydoğu Anadolu Bölgesi, Türkiye'nin pamuk üretiminin %60'ını karşılamaktadır. Bu bölgedeki pamuk üretiminde enerji maliyetinin büyük bir paya sahip olması, üreticilerin sürdürülebilirliğini nasıl etkilemektedir? Pamuk üreticilerinin enerji maliyetlerini düşürmek amacıyla Bakanlık tarafından ne gibi destekleme veya teşvikler sunulmaktadır?

8. Bölgedeki tarımsal üretimin ve enerji altyapısının daha verimli hale getirilmesi için, GAP sulama kanalları bitene kadar bölgeye yönelik özel bir enerji planlaması yapılması söz konusu olacak mıdır?
9. Bu planlamada, sulama sistemlerinin cazibe yöntemine geçişine dair bir strateji belirlenmiş midir? Cazibe ile sulama yöntemine geçişin mümkün olup olmadığı ve bu konuda bir teşvik mekanizması olup olmayacağı hakkında bilgi verebilir misiniz?